

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Tomáše Kocourka, Ph.D., a soudců Mgr. Ing. Petra Šuránka a Mgr. Jana Čížka ve věci

žalobkyně: a) P. S., s. r. o., IČO: X,
se sídlem X,
b) S. j., a. s., IČO: X,
se sídlem X,
obě zastoupeny advokátem JUDr. Vladimírem Linhartem,
se sídlem Mírové nám. 48, Louny,

proti

žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje,**
se sídlem Zborovská 11, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 3. 2019, č. j. 037489/2019/KUSK,
sp. zn. SZ 172322/2018/KUSK ÚŠŘ/JV,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobkyně se žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), domáhají zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, jímž žalovaný zamítl jejich odvolání a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu S. jako stavebního úřadu (dále jen „stavební úřad“) ze dne 7. 11. 2018, č. j. MUSLANY/512125/2018/SU. Citovaným rozhodnutím stavební úřad nařídil žalobkyním odstranění stavby – nadzemní přípojky elektro umístěné na betonovém sloupu v areálu žalobkyně b) na pozemku p. č. X, přecházející pozemek p. č. st. X ve vlastnictví společnosti R. I. P. s. r. o. a pozemek p. č. X ve vlastnictví žalobkyně a) a ukončené

konzolí na hale (č. p. X, S.) žalobkyně a) na pozemku p. č. st. X k. ú. S.. Celková délka přípojky elektro cca 35 m.

Obsah žaloby

2. Žalobkyně namítají, že správní rozhodnutí vycházejí z nesprávných skutkových zjištění. Stavební úřad jim uložil odstranit stavbu elektro přípojky, neboť vyšel ze skutečnosti, že se jedná o stavbu nepovolenou. Rozhodnutí odůvodnil tím, že vlastník stavby neprokázal povolení stavby a nepředložil příslušné stavební povolení. Již v odvolání žalobkyně namítly, že základní otázkou, kterou je třeba vyřešit, je, zda elektro přípojka je vůbec stavbou ve smyslu zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů. Žalobkyně i nyní setrvávají na názoru, že se o stavbu jednat nemůže, a to s ohledem na § 103 odst. 1 bod 8 stavebního zákona [pozn. soudu: patrně myšlen § 103 odst. 1 písm. e) bod 8].
3. Podle žalovaného je úvaha žalobkyň, že lze nahradit telefonní kabel kabelem elektrickým (silovým), chybná, protože se nejedná o údržbu stavby. Žalobkyně však netvrdily, že byl telefonní kabel nahrazen kabelem elektrickým. Nahrazena byla výlučně již technicky nevyhovující přípojka elektřiny novou přípojkou umístěnou stejným způsobem jako vyměňovaná přípojka jen s tím rozdílem, že konzole kabelu byla instalována o 2 m výše než původní přípojka, a to z důvodu bezpečnějšího provozu vozidel pohybujících se pod vedením. Jednalo se o výměnu v téměř stejné dráze vedení (upravené jen drobnou změnou ukotvení kabelu na objektech žalobkyň). Podle § 103 odst. 1 [písm. e)] bodu 8 stavebního zákona taková přípojka nepodléhá stavebnímu povolení, ani ohlášení, a to ani z hlediska své délky – nově provedená přípojka je dlouhá 35 m. Žalobkyně proto nelze považovat za stavebníky.
4. Z napadeného rozhodnutí žalovaného nevyplývá přesvědčivý závěr, jak se vypořádal s odvolací námitkou, že nebyl nahrazen telefonní kabel kabelem elektrickým. Pro takový závěr neměl stavební úřad žádný důkaz. K žalobě žalobkyně připojily zprávu o revizi elektrického zařízení (kabelového vedení mezi halou B a halou F. P.) ze dne 3. 9. 2018 a čestná prohlášení P. D., I. L. a P. H..

Vyjádření žalovaného k žalobě

5. Žalovaný považuje žalobu za nedůvodnou a navrhuje její zamítnutí. Zdůrazňuje, že žalobkyně se dostaly do současné situace samy, a to jednáním v rozporu se stavebním zákonem a následně v důsledku neposkytnutí součinnosti stavebnímu úřadu. Nepředložily žádné důkazy, které by dokládaly, že jednaly v souladu se zákonem. Skutečnost, že se jedná o stavbu, je zřejmá již ze samotné podstaty věci – jedná se o elektrickou přípojku (nadmenní zavěšený kabel). Tento závěr je podpořen také § 2 odst. 4 a 5 stavebního zákona. I žalobkyně připouštějí, že zvýšily původní podporu zavěšení kabelového vedení. Nebyly však schopny doložit, že v daném místě nějaké takové nadzemní vedení bylo a jakého bylo druhu. Naopak podklady, které obdržel stavební úřad, jednoznačně dokládaly, že zde žádné nadzemní vedení v době výstavby nového připojení nebylo a že zde kdysi měl být telefonní kabel. Stavební úřad neměl jinou možnost než nařídít odstranění stavby, neboť žalobkyně nepožádaly o její dodatečné povolení.
6. Odkaz na § 103 odst. 1 písm. c) stavebního zákona (tj. udržovací práce) není z výše uvedených důvodů relevantní. Pokud by stavební úřad a žalovaný přijali tuto chybnou argumentaci, neměli k dispozici žádné podklady, ze kterých by mohli vycházet (pasport

původního vedení, návrh nového vedení, průběžné revize původního vedení a výchozí revize na nové vedení, oprávnění zhotovitele k údajné údržbě spočívající ve výměně kabelu, stavební deník, doklady o oprávněních k práci na elektrickém vedení apod.). Holé tvrzení žalobkyň bez důkazů nelze přijmout. Žalobkyně přitom měly možnost navrhnout či doložit důkazy. To však neučinily, na rozdíl od protistrany, jejíž vlastnické právo bylo zavěšeným kabelem dotčeno, neboť prochází nad jejím pozemkem. Žalobkyně nevyvrátily ve spise doložené podklady z „pasportu sítí v areálu“.

7. Nyní předložená revizní zpráva a čestná prohlášení se podle žalovaného jeví jako účelové. Tyto podklady nebyly doloženy v průběhu správního řízení ani nebylo jejich doložení přislíbeno. Takový krok se jeví jako nestandardní a vzbuzuje domněnku o falšování důkazů. Žalovaný předpokládá, že žalobkyně ani soudu nedoloží původní pravidelné revize elektrické přípojky, neboť tyto zřejmě neexistují. Nová výchozí revize osvědčuje pouze to, že přípojka je v současnosti v souladu s právními předpisy.
8. Žalovaný zdůrazňuje, že v případě vedení silové elektřiny, která může způsobit zranění nebo smrt osob či požár, je zřejmý zvýšený veřejný zájem. Žalobkyně se svým postupem v rozporu se stavebním zákonem vyhnuly také povinnosti doložit písemný souhlas vlastníka dotčeného pozemku, nad kterým je kabelové vedení zavěšeno (viz § 184a odst. 1 stavebního zákona). Vzhledem ke skutečnosti, že tento vlastník dal stavebnímu úřadu podnět k prověření, je zřejmé, že žalobkyně by jeho souhlas nezískaly.
9. I pokud by na daném místě kdysi v minulosti nějaké vedení existovalo, nicméně bylo v průběhu času odstraněno (což by muselo být učiněno se souhlasem stavebního úřadu, viz § 128 odst. 1 stavebního zákona), jeho obnovení, byť údajně v původní trase, by vyžadovalo nové projednání v režimu nové stavby, nikoliv údržby, a tedy i příslušné povolení stavebního úřadu. Z obsahu žaloby je pak zřejmé, že by se žalobkyně i tak dopustily porušení stavebního zákona, když změnily výškové uspořádání údajně původního umístění podpěrné konzole. Bez doložení dokumentace k údajně původní přípojce a k nové přípojce nejsou splněny podmínky § 79 odst. 2 písm. s) stavebního zákona.

Další podání účastníků řízení

10. Žalobkyně v replice zásadně nesouhlasí s tvrzením žalovaného o podezření na falšování důkazů. V celém řízení žalobkyně prokazují, že nebyla vytvářena žádná nová stavba, ale došlo pouze k nahrazení dosavadního již technicky nevyhovujícího elektrického kabelu, přičemž jeho ukotvení na čelní zdi dílny bylo posunuto jen o několik decimetrů výše. Žalovaný vytýká žalobkyním, že nevyužily možnost navrhnout všechny důkazní prostředky. Toto tvrzení není pravdivé. K žalobě žalobkyně připojily čestná prohlášení pamětníků, kteří se mohou vyjádřit k účelu a umístění nahrazovaného vedení, a také zprávu o revizi elektrického vedení. Žalobkyně nesouhlasí ani s výkladem žalovaného k § 128 stavebního zákona. Neohlášení výměny kabelu nemůže mít za následek případné sankce proti subjektu, který takové práce realizoval, protože souhlas stavebního úřadu se váže na odstranění stavby, jde-li o stavby, které vyžadují stavební povolení nebo ohlášení. V daném případě se nemohlo jednat o žádnou ze staveb, které jsou citovány v § 104 odst. 1 písm. a) až e) stavebního zákona. Žalobkyně proto setrvávají na názoru, že k výměně kabelu nebyl potřebný souhlas stavebního úřadu.

11. Žalovaný v reakci na repliku poukazuje na to, že se toto vyjádření liší od žalobního tvrzení, podle kterého mělo být uchycení konzole závěsného kabelu zvýšeno o 2 m, podle nynějšího tvrzení jen o několik decimetrů. Dále zdůrazňuje, že ve spise není doložena existence původního nadzemního vedení. Žalobkyně sice uvádí, čím podpořily svá žalobní tvrzení, to však nic nemění na skutečnosti, že tyto informace, podklady a důkazy nedoložily stavebnímu úřadu ani žalovanému. Bylo by třeba, aby žalobkyně doložily např. původní revize údajné přípojky, případně fotodokumentaci původní stavby či nějaké původní stavební výkresy či stavební dokumentaci. Doposud takový důkaz nebyl předložen. Byť mají žalobkyně pravdu v tom, že nové vedení zřejmě nepotřebovalo souhlas s ohlášenou stavbou, takové stavby nicméně vyžadují přinejmenším územní souhlas podle § 96 stavebního zákona. Tato skutečnost představuje porušení stavebního zákona, které vedlo k vydání napadených rozhodnutí.
12. Společnost R. I. P. s. r. o. v tomto řízení k výzvě soudu neuplatnila práva osoby zúčastněné na řízení.

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

13. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobami k tomu oprávněnými, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Jde tedy o žalobu věcně projednatelnou. Soud posoudil žalobu v rozsahu uplatněných žalobních bodů vycházejí ze skutkového a právního stavu ke dni vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.). O žalobě soud rozhodl bez jednání v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť účastníci s tímto postupem (mlčky) souhlasili. Dokazování soud neprovedl.

Zjištění vycházející z obsahu správního spisu

14. Soud ze správního spisu zjistil, že dne 3. 8. 2018 společnost R. I. P. s. r. o. doručila stavebnímu úřadu podnět k prošetření neoprávněného zřízení přípojky elektrické energie. Uvedla, že je vlastníkem průmyslového areálu ve S. a pochůzkou při správě areálu zjistila, že v uplynulých dvou týdnech bez jejího vědomí a souhlasu zřídila žalobkyně a) nadzemní zavěšené vedení několika silných kabelů elektrické energie ze sousedního areálu ve vlastnictví žalobkyně b). Žalobkyně a) a b) jsou personálně propojené. Nadzemní vedení však vede i nad pozemkem společnosti R. I. P.. V rámci areálu probíhá i manipulace s náklady pomocí jeřábů, je zde proto riziko bezprostředního ohrožení osob a majetku elektrickým proudem.
15. Z protokolu ze dne 30. 8. 2018 vyplývá, že stavební úřad provedl na místě kontrolní prohlídku za účasti všech tří dotčených společností. Bylo dohodnuto, že strany sdělí výsledek jednání (dohodu o vedení sítě elektro) stavebnímu úřadu do 17. 9. 2018. V tomto termínu společnost R. I. P. sdělila, že k dosažení dohody nedošlo. Ke sdělení připojila „Situaci pokládání kabelů 22kV, NN 0,4 kV“ ze dne 27. 5. 2002 v aktualizovaném znění k červnu 2009 s tím, že tento projekt společnost používá při průběžné revizní činnosti v areálu. Prohlásila, že se jedná o skutečný stav vedení kabelových rozvodů, přičemž z projektu plyne existence pouze jediné elektro přípojky pro žalobkyni a), žádné další vedení v místě aktuálního vedení přípojky ani v žádném jiném místě zakresleno není. Dále prohlásila, že je vlastníkem areálu od roku 2015 a nikdy s žalobkyněmi o elektro přípojce nejednala. Dodala, že nemá k dispozici žádné dokumenty, které by prokazovaly historickou existenci sporné přípojky. Navíc sporná přípojka nedává (ani historicky)

smysl, neboť obě žalobkyně byly a jsou připojeny k elektrické síti samostatnými přímými přípojkami.

16. Dne 26. 9. 2018 stavební úřad zaslal žalobkyním a společnosti R. I. P. oznámení o zahájení řízení o odstranění stavby podle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona. Žalobkyně v reakci na toto oznámení uvedly, že se zahájením řízení nesouhlasí, neboť provedly pouze obnovu stávajícího kabelového vedení ve smyslu § 103 stavebního zákona nevyžadující povolení ani ohlášení.
17. Ve spisu je dále založeno čestné prohlášení S. K., který uvedl, že v roce 1969 nastoupil do podniku Č. ve S. (dnešní areál společnosti R. I. P. / S.) jako pracovník údržby a působil zde v různých pozicích do roku 2017, naposledy jako vedoucí správy celého areálu. Z titulu své pozice je schopen potvrdit, že objekt haly P. nebyl nikdy propojen kabelovou přípojkou elektřiny (zemním ani nadzemním vedením) s „horním areálem“, který v současnosti patří žalobkyni b). Dodávky elektrické energie do haly P. i do areálu žalobkyně b) byly vždy zajištěny z trafostanice umístěné na pozemcích ve vlastnictví společnosti R. I. P. (dříve S. s. r. o.). Stávající tenký kabel vedoucí mezi halou P. a sloupkem na hranici pozemku pod areálem žalobkyně b) byl pouze telefonní kabel, který je dlouhodobě odpojen. Obsahově shodné čestné prohlášení podal také V. E., který ke své pozici uvedl, že do podniku Č. ve S. nastoupil v roce 1977 jako elektrikář a stále zde pracuje v nástupnické organizaci S. s. r. o. jako hlavní elektrikář.
18. Dále je ve spisu založena „Koordinační situace – výstavba nových hal 2. a 3. stavba“ z dubna 1986.
19. Rozhodnutím ze dne 7. 11. 2018 stavební úřad nařídil odstranění stavby specifikované výše v bodu 1, neboť zjistil, že stavba je provedena bez rozhodnutí nebo opatření stavebního úřadu a vlastníci stavby ve lhůtě 30 dnů od obdržení oznámení o zahájení řízení nepožádali o její dodatečné povolení. Vlastníci stavby nedoložili doklady ke stavbě, pouze odkázali na provedení udržovacích prací. Naopak vlastník dotčeného pozemku (společnost R. I. P.) poskytl důkazy, že přípojka elektro pro předmětnou halu ve sporné trase nikdy neexistovala.
20. Odvolání žalobkyň žalovaný zamítl v záhlaví uvedeným rozhodnutím. Byť je rozhodnutí stavebního úřadu stručné, je podle žalovaného srozumitelné a dostatečné. Ze spisu je zřejmé, že se stavební úřad snažil o smírné řešení mezi žalobkyněmi a společností R. I. P. a o objektivní zjištění skutečností. Žalobkyně však se stavebním úřadem plně nespolečupracovaly a nedoložily žádné podklady, které by vyvrátily závěr, že jednaly v rozporu se stavebním zákonem. Stavební úřad dospěl na základě podkladů založených ve spisu a kontrolní prohlídky ke správnému závěru, že se jedná o nepovolenou stavbu.
21. Odkaz žalobkyň na § 103 stavebního zákona není dle žalovaného případný, neboť jejich úvaha, že lze nahradit telefonní kabel kabelem elektrickým (silovým), je chybná. V takovém případě se nejedná o údržbu ve smyslu odstavce 1 písmene c) citovaného ustanovení. Pokud by se jednalo skutečně pouze o výměnu silového kabelu v rámci údržby stavby, měli stavebníci tuto skutečnost doložit (např. stavebním deníkem zhotovitele, novou výchozí revizí nového kabelu a doložením předchozích periodických revizí, které jsou povinné podle příslušných ČSN, fotodokumentací apod.). Všechny důkazy ve spisu naopak hovoří pro závěr, že se jedná o nepovolenou stavbu. Stavba elektro přípojky je podle § 103 odst. 1 písm. e) bodu 10 stavebního zákona sice záměrem, který nevyžaduje stavební povolení ani ohlášení, ale podle § 96 vyžaduje územní souhlas, příp. územní

rozhodnutí. Tento právní titul může dodatečně nahradit pouze rozhodnutí o dodatečném povolení stavby.

Posouzení žalobních bodů

22. Soud nepřisvědčil námitce, podle které správní rozhodnutí vycházejí z nesprávných skutkových zjištění.
23. Řízení o odstranění stavby je řízením, v němž je z moci úřední ukládána povinnost, a v němž je proto povinností správního orgánu i bez návrhu zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena [§ 50 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), ve spojení s § 192 odst. 1 stavebního zákona]. Správní orgán je také povinen postupovat tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti (§ 3 správního řádu). To však neznamená, že by procesní pasivita účastníka řízení o odstranění stavby (vlastníka stavby) nemohla být přičtena k jeho tíži, a to zejména za situace, kdy třetí osoba, která se cítí sporným stavebním záměrem negativně dotčena, poskytne stavebnímu úřadu podklady svědčící v neprospěch vlastníka stavby.
24. Ze správního spisu je zřejmé, že stavební úřad poskytl žalobkyním dostatečný prostor pro vyjádření a doložení jejich tvrzení. Provedl kontrolní prohlídku stavby, vyzval žalobkyně k seznámení s podklady a vyjádření k nim, čehož žalobkyně využily. Jejich vyjádření v průběhu řízení v prvním stupni se však omezovalo na tvrzení, že provedly pouze obnovu stávajícího kabelového vedení ve smyslu § 103 stavebního zákona nevyžadující povolení ani ohlášení. Pro toto své tvrzení však nedoložily žádné podklady ani nenavrhly provedení důkazů.
25. Naopak společnost R. I. P., nad jejímž pozemkem je sporný elektrický kabel zavěšen, doložila „Situaci pokládaných kabelů 22kV, NN 0,4 kV“ ze dne 27. 5. 2002 v aktualizovaném znění k červnu 2009 a „Koordinační situaci – výstavba nových hal 2. a 3. stavba“ z dubna 1986, v nichž nebyla zakreslena žádná elektrická přípojka ve sporné trase mezi halami žalobkyň. Doložila také čestná prohlášení dvou dlouhodobých zaměstnanců (vedoucího správy areálu a hlavního elektrikáře), podle jejichž shodného tvrzení elektrická přípojka mezi halami žalobkyň neexistovala, haly disponovaly a dosud disponují samostatnými elektro přípojkami a stávající tenký kabel vedoucí mezi halou žalobkyně a) a sloupkem na hranici pozemku pod areálem žalobkyně b) byl pouze telefonní kabel, který byl dlouhodobě odpojen. Žalobkyně se s těmito listinami seznámily prostřednictvím svého zástupce, jenž dne 5. 11. 2018 nahlížel do spisu a pořídil si kopie obou čestných prohlášení. Na seznámení se s podklady rozhodnutí ovšem žalobkyně nijak nereagovaly.
26. Žádné důkazy o existenci dřívějšího kabelového vedení elektřiny v téže trase, jako je vedena sporná elektro přípojka, žalobkyně nepředložily ani v řízení o odvolání. Byly to přitom žalobkyně, kdo byl v nejlepší pozici prokázat tvrzení o dřívější existenci takového kabelu. Jestliže měl propojovat haly v jejich vlastnictví a jestliže jej skutečně pouze vyměnily, pak je s podivem, že nebyly schopny doložit žádné podklady o existenci dřívější elektro přípojky, např. fotodokumentaci, revizní zprávy apod.
27. Za této situace nelze stavebnímu úřadu a žalovanému vytýkat, že považovali tvrzení žalobkyň o pouhé údržbě předchozího kabelového vedení elektřiny za neprokázané. Ani zmínka žalovaného, že by se nejednalo o údržbu stavby ani tehdy, pokud by snad došlo k výměně telefonního kabelu za silový elektro kabel, není v rozporu s obsahem spisu, neboť

reaguje na obsah čestných prohlášení zaměstnanců areálu, které žalobkyně ve správním řízení nijak nevyvrátily ani konkrétně nezpochybnilly.

28. Soud proto dospěl k závěru, že správní orgány zjistily skutkový stav v souladu s požadavky § 3 a § 50 správního řádu, tj. zjistily skutkový stav, o němž nebyly důvodné pochybnosti, a to v rozsahu potřebném pro posouzení věci z hlediska naplnění hypotézy § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona. Správním orgánům tedy nelze vytýkat, že by jimi zjištěný skutkový stav nebyl úplný či správný.
29. Správní orgány nepochybily ani při právním posouzení věci. Žalobkyně se mylně domnívá, že se o stavbu ve smyslu stavebního zákona vůbec nejedná, a že tedy elektro přípojka regulaci stavebního zákona vůbec nepodléhá. To dovozují z § 103 stavebního zákona, který vymezuje stavby, terénní úpravy, zařízení a udržovací práce nevyžadující stavební povolení ani ohlášení. Skutečnost, že určitý stavební záměr (ve smyslu § 3 odst. 5 stavebního zákona) nevyžaduje stavební povolení ani ohlášení nicméně ještě automaticky neznamená, že se nejedná o stavbu ve smyslu § 2 odst. 3 stavebního zákona a je zcela vyloučen z dosahu stavebního zákona (v této souvislosti je třeba zmínit, že stavbou, jejíž odstranění lze nařídit podle § 129 stavebního zákona, je s ohledem na § 2 odst. 4 stavebního zákona i část stavby). V některých případech je vyžadováno územní rozhodnutí, případně územní souhlas. Z § 76 odst. 1 stavebního zákona totiž plyne, že do území lze umísťovat stavby nebo zařízení včetně jejich změn pouze na základě územního rozhodnutí nebo územního souhlasu, ledaže se jedná o výjimku stanovenou v § 79 odst. 2 téhož zákona.
30. Stavební záměry, které pro svoji realizaci nevyžadují stavební povolení ani ohlášení a nevyžadují ani územní rozhodnutí či územní souhlas, jsou zařazeny v § 103 odst. 1 písm. a) až d) stavebního zákona [stavební záměry v písmenech a) a b) jsou při naplnění zákonných podmínek zcela osvobozeny od povolovacích režimů, udržovací práce a stavební úpravy v písmenech c) a d) nevyžadují rozhodnutí o umístění, avšak jejich samotná realizace může povolovacímu režimu podléhat, pokud překročí některé z uvedených kritérií]. Jak již však bylo výše uvedeno, v posuzované věci nebylo ve správním řízení prokázáno, že by se jednalo o údržbu (výměnu) stávajícího kabelového vedení elektřiny, resp. přípojky, nebylo proto možné situaci vztáhnout pod písmeno c) citovaného ustanovení, které se uplatní pro „*udržovací práce, jejichž provedení nemůže negativně ovlivnit zdraví osob, požární bezpečnost, stabilitu, vzhled stavby, životní prostředí nebo bezpečnost při užívání a nejde o udržovací práce na stavbě, která je kulturní památkou*“ [neaplikovatelnost písmen a), b) a d) není sporná a je vyloučena již z povahy věci]. Z téhož důvodu nelze uvažovat ani o splnění podmínek § 79 odst. 2 písm. s) stavebního zákona, podle kterého „*[r]ozhodnutí o umístění stavby ani územní souhlas nevyžadují výměna vedení technické infrastruktury, pokud nedochází k překročení hranice stávajícího ochranného nebo bezpečnostního pásma*“ (zdůraznění doplněno), nebo podmínek § 79 odst. 5 stavebního zákona, podle něhož nevyžadují rozhodnutí o umístění stavby ani územní souhlas udržovací práce.
31. Soud přisvědčil žalovanému, že spornou elektro přípojku je třeba podřadit pod § 103 odst. 1 písm. e) stavebního zákona, konkrétně pak jeho bod 10, který mezi stavby a zařízení nevyžadující stavební povolení ani ohlášení řadí „*vodovodní, kanalizační a energetické přípojky a přípojky elektronických komunikací včetně připojení stavby a odběrných zařízení vedených mimo budovu nebo připojení staveb plnících doplňkovou funkci ke stavbě hlavní na rozvodné sítě a kanalizaci stavby hlavní*“ (zdůraznění doplněno). V případě tohoto typu stavebního záměru však musí být vždy projednáno jeho umístění v území a k jeho realizaci je vyžadováno územní rozhodnutí, případně za splnění zákonných podmínek územní

souhlas (viz § 79 odst. 2 stavebního zákona *a contrario*). Územní rozhodnutí se nevydává v případě, pokud jej nahrazuje regulační plán (§ 78 odst. 2 stavebního zákona), a za podmínek § 78a téhož zákona jej lze nahradit veřejnoprávní smlouvou, o takové situaci se však v posuzované věci nejedná, ani to nebylo tvrzeno. Pro úplnost soud podotýká, že ke shodnému závěru by vedlo podřazení věci pod § 103 odst. 1 písm. e) bod 8 stavebního zákona („vedení sítí veřejného osvětlení, včetně stožárů a systémů řídicí, zabezpečovací, informační a telekomunikační techniky“), jehož se žalobkyně dovolávají v žalobě. Nicméně ve shodě s žalovaným má soud za to, že na posuzovanou věc se uplatní bod 10 citovaného ustanovení, neboť elektro přípojka není součástí sítě veřejného osvětlení ani systémů řídicí, zabezpečovací, informační a telekomunikační techniky.

32. Je nesporné, že územní rozhodnutí ani územní souhlas nebyly pro předmětnou elektro přípojku vydány. V takovém případě nelze než uzavřít, že byla zřízena bez rozhodnutí vyžadovaného stavebním zákonem, a jedná se tedy o stavbu nepovolenou. S ohledem na skutečnost, že žalobkyně nepožádaly o její dodatečné povolení, byl v takovém případě stavební úřad povinen z moci úřední nařídit její odstranění podle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona, který stanoví, že „[s]tavební úřad nařídí odstranění stavby vlastníku stavby nebo s jeho souhlasem stavebníkovi stavby prováděné nebo provedené bez rozhodnutí nebo opatření vyžadovaného stavebním zákonem nebo bez opatření nebo jiného úkonu toto rozhodnutí nabrazující anebo v rozporu s ním, a stavba nebyla dodatečně povolena“ (zdůraznění doplněno). K témuž závěru ohledně nutnosti odstranění staveb a zařízení spadajících pod § 103 odst. 1 písm. e) stavebního zákona, k nimž nebylo vydáno územní rozhodnutí ani územní souhlas a které nebyly ani dodatečně na základě žádosti povoleny, dospívá také komentářová literatura (viz např. Macháčková, J. a kol. *Stavební zákon. Komentář*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, komentář k § 103, nebo Průcha, P., Gregorová, J. a kol. *Stavební zákon. Praktický komentář*. 1. vydání. Praha: Leges, 2017, komentář k § 103).
33. Vzhledem ke skutkovému stavu, z něhož správní orgány vycházely a který lze s ohledem na průběh správního řízení považovat za správně a úplně zjištěný, byla rozhodnutí žalovaného i rozhodnutí stavebního úřadu vydána v souladu se zákonem.
34. Žalobkyně v žalobě napadly správnost skutkového stavu zjištěného správními orgány, což navrhly prokázat čestnými prohlášeními P. D., I. L. a P. H., popř. jejich výpovědí. Dále předložily zprávu o revizi elektrického zařízení ze dne 3. 9. 2018.
35. Soud se nejprve zabýval otázkou, zda je vůbec přípustné provádět za shora popsaných okolností (důkazní pasivita žalobkyň ve správním řízení) dokazování v soudním řízení. Soudní řízení správní je postaveno na principu plné jurisdikce, která se vyznačuje tím, že soudy jsou oprávněny prověřovat správnost skutkových zjištění učiněných správními orgány zopakováním dokazování či jeho doplněním (§ 77 odst. 2 s. ř. s.). Oprávnění soudu nezávisle na správních orgánech hodnotit skutkovou stránku věci ovšem bez dalšího neznamena povinnost provést důkazní prostředky, které byly bez vážných důvodů navrženy až v řízení před soudem. Soudní řízení správní je totiž svojí povahou řízením přezkumným, které je primárně zaměřeno na přezkoumání zákonnosti rozhodnutí správních orgánů a jejich postupu předcházejícího vydání rozhodnutí. Rozšířený senát NSS se v usnesení ze dne 2. 5. 2017, č. j. 10 As 24/2015 – 77, zabýval povinností krajského soudu provést navržené důkazní prostředky, které procesně pasivní účastník nově uplatnil až v soudním řízení. Dospěl přitom k závěru, že soud v takovém případě přezkoumá, zda správní orgány opatřily takovou sadu důkazů, která po provedeném zhodnocení s ohledem

na povahu věci samu o sobě s dostatečnou přesvědčivostí vede k závěru, že byla naplněna hypotéza aplikované právní normy, a zároveň neexistují žádné rozumné důvody k pochybám o věrohodnosti a úplnosti skutkových zjištění. Neprovedení nově navržených důkazů je ovšem třeba řádně odůvodnit, přičemž pouze skutečnost, že byly navrženy až v řízení o žalobě, není důvodem jejich neprovedení. Závěry rozšířeného senátu, byť byly vysloveny ve vztahu k řízení o přestupku, se uplatní i v jiných řízeních, v nichž jde o uložení povinnosti účastníkovi řízení, např. v řízení o žalobě proti rozhodnutí o nařízení odstranění stavby (viz rozsudek NSS ze dne 11. 12. 2019, č. j. 6 As 185/2019 – 34).

36. V nyní projednávané věci nejde o případ, že by žalobkyně v žalobě uplatnily nové tvrzení a navrhly na jeho podporu nové důkazy. Obrana žalobkyň je naopak konzistentní, neboť již od řízení před stavebním úřadem žalobkyně tvrdí, že neprovedly novou stavbu, nýbrž pouze vyměnily stávající kabelové vedení elektřiny za nové. Žalobní argumentaci a na její podporu navržené důkazní prostředky proto nelze považovat za irelevantní nebo nevěrohodnou z hlediska doposud zjištěného skutkového a právního stavu.
37. Důkazními prostředky navrženými žalobkyněmi má být prokázán skutkový stav existující ke dni vydání napadeného rozhodnutí, na čemž nic nemění skutečnost, že čestná prohlášení byla vyhotovena a případné výsledky by měly být provedeny až po vydání napadeného rozhodnutí. Ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s. tedy neopodstatňuje neprovedení navržených důkazů.
38. Zásadu přímosti dokazování, které odpovídá provedení výslechu svědků či účastníků soudem, nelze obcházet provedením důkazu listinou, která zachycuje vyjádření svědků či účastníků k věci, k níž by měli být vyslechnuti, ledaže by existovaly závažné důvody, které by bránily provedení výslechu osob, které učinily čestné prohlášení. Žalobkyně ve svých podáních žádné takové vážné důvody neuvedly, ostatně samy navrhly, aby soud tyto osoby vyslechl. Soud tedy nepřistoupil k provedení důkazu listinou – čestnými prohlášeními P. D., I. L. a P. H.. Význam čestných prohlášení spočívá jen v tom, že z nich lze zjistit, k jakým skutečnostem jsou jejich původci schopni vypovídat. Je standardní praxí, s níž by měl být obeznámen každý advokát, že nepostačí označit důkazní prostředek, jenž je navrhován, ale je třeba rovněž uvést, jaká skutečnost má být tímto důkazním prostředkem prokázána. Jen tak může soud zhodnotit, zda je provedení navrženého důkazního prostředku potřebné k úplnému a správnému zjištění skutkového stavu. Z žaloby lze dovodit, že výpověď P. D. a I. L. by měla prokázat, že žalobkyně provedením stavby nahradily technicky již nevyhovující přípojku elektřiny novou přípojkou umístěnou stejným způsobem jako vyměňovaná přípojka s tím rozdílem, že konzole kabelu byla instalována o 2 m výše. Nejednalo se o nahrazení telefonního kabelu kabelem elektrickým. Z čestného prohlášení P. D. plyne, že by mohl poskytnout informace ohledně odstranění telefonního kabelu v roce 2014. Z čestného prohlášení I. L. plyne, že by měl vypovídat o demontáži a odstranění předchozího elektrického vedení. Čestné prohlášení P. H. předložily žalobkyně samostatně, přičemž v průvodním přípisu ze dne 11. 4. 2019 neuvedly, jaká skutečnost by měla být touto listinou prokázána. Z obsahu čestného prohlášení vyplývá, že by P. H. [externí elektrikář žalobkyně a)] měl vypovídat o odpojení venkovního nadzemního silového elektrického kabelu mezi areály žalobkyň, které provedl koncem roku 2018. Z repliky ze dne 28. 8. 2019 lze dovodit, že všechny důkazní prostředky navržené žalobkyní mají prokazovat její tvrzení, že došlo pouze k nahrazení dosavadního technicky nevyhovujícího kabelu elektrického vedení novým kabelem.

Revizní zpráva ze dne 3. 9. 2018 směřuje k prokázání skutečnosti, že provedené kabelové vedení je nové a splňuje všechny bezpečnostní požadavky.

39. Lze tedy shrnout, že všechny důkazní prostředky, jejichž provedení navrhly žalobkyně v soudním řízení, směřují k prokázání splnění podmínek § 103 odst. 1 písm. c) a § 79 odst. 5 stavebního zákona, tedy že jde o udržovací práce. Prokázání této skutečnosti by výrazným způsobem zpochybnilo správnost skutkového stavu zjištěného správními orgány, z něhož vycházely při vydání svých rozhodnutí. Žalobkyně nicméně pomíjí, že otázku, zda kabelové vedení elektřiny je povolenou stavbou, nelze redukovat na to, zda k výměně kabelu v roce 2018 bylo zapotřebí jakékoliv opatření dle stavebního zákona. Splnění podmínek § 79 odst. 2 písm. s), resp. odst. 5, a § 103 odst. 1 písm. c) stavebního zákona má pouze ten důsledek, že výměnu kabelu bylo možné provést bez potřeby oznámit tyto práce stavebnímu úřadu, tím méně pak získat jakékoliv povolení. Pokud by však původní kabelové vedení nebylo provedeno v souladu se stavebním zákonem, tedy jednalo by se o nepovolenou stavbu, nemůže být tento nezákonný stav legalizován prostřednictvím provedení udržovacích prací, resp. výměny vedení technické infrastruktury. Povinností žalobkyň tak bylo nejen prokázat, že nové kabelové vedení provedené v roce 2018 představuje pouze výměnu dosavadního kabelového vedení ve stejném místě, což by bylo možné provést bez jakéhokoli opatření dle stavebního zákona, ale též to, že předchozí kabelové vedení bylo provedeno v souladu se stavebním zákonem. K tomu žalobkyně žádné důkazní prostředky ve správním řízení ani v soudním řízení nenavrhly. Stavební úřad přitom v prvostupňovém rozhodnutí poukázal na to, že bylo povinností žalobkyň prokázat, že ke stavbě bylo stavebním úřadem vydáno povolení, a to předložením dokladů ke stavbě, popř. jiným způsobem, pokud se původní doklady nedochovaly. Stavební úřad současně konstatoval, že tyto skutečnosti žalobkyně neprokázaly. Tento skutkový závěr správních orgánů má soud za správný, přičemž žádný z důkazních návrhů uplatněných v soudním řízení nesměřuje k jeho zpochybnění.
40. Soud uzavírá, že i kdyby provedl důkazní prostředky navržené žalobkyněmi v soudním řízení a učinil z nich skutková zjištění, která by podporovala tvrzení žalobkyň (tedy že v roce 2018 byla provedena pouze výměna kabelového vedení elektřiny z důvodu nevyhovujícího stavu předchozího kabelového vedení), nemohla by tato skutečnost vést ke zrušení napadeného rozhodnutí. Žalobkyně totiž nenavrhly žádné důkazní prostředky, jimiž by prokázaly, že původní kabelové vedení elektřiny bylo řádně povoleno, resp. nepředestřely právní argumentaci, z níž by vyplývalo, že v době realizace původního kabelového vedení elektřiny nebylo žádné opatření dle stavebního zákona potřebné (v této souvislosti by musely žalobkyně rovněž prokázat, kdy bylo původní kabelové vedení realizováno, aby bylo možné určit rozhodné časové znění stavebních předpisů). Rozsah skutečností, které byly žalobkyně povinny prokázat za účelem vydání rozhodnutí, jímž by bylo rozhodnuto, že se odstranění stavby nenařizuje, je širší. Skutečnost, kterou se žalobkyně snaží v soudním řízení prokázat, sama o sobě nezpochybňuje závěr správních orgánů, že kabelové vedení elektřiny je nepovolenou stavbou, neboť žalobkyně neprokázaly, že vůbec kdy bylo řádně povoleno, resp. že i přes neexistenci povoloovacího aktu bylo realizováno v souladu s tehdejšími stavebními předpisy (nejedná se o nepovolenou stavbu). Pokud nebylo v možnostech žalobkyň prokázat, že jde o udržovací práce provedené na řádně povolené stavbě, mohly požádat o dodatečné povolení stavby, což však neučinily.

41. Z výše uvedeného plyne, že žalobkyněmi navržené důkazní prostředky by sice mohly vést ke zjištění skutkového stavu, z něhož vycházely správní orgány, částečně jiným způsobem, ovšem i tak by napadené rozhodnutí obstálo, byly by splněny podmínky pro nařízení odstranění stavby dle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona. Za této situace by provedení důkazních prostředků navržených žalobkyněmi bylo v rozporu se zásadou rychlosti a hospodárnosti řízení, a soud proto žádný z nich pro nadbytečnost neprovedl.

Závěr a náklady řízení

42. Vzhledem k tomu, že soud neshledal žalobní body důvodnými a nezjistil ani žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlédnout i bez námítky, zamítl žalobu pro nedůvodnost (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
43. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně nebyly v řízení úspěšné, a proto nemají právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu podle obsahu spisu žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 26. října 2020

Mgr. Tomáš Kocourek, Ph.D., v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje: B. M.

